

Posudek magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce

Student: Bc. Lucie BALOUŠOVÁ

Obor: ČJ – FJ

Název práce v českém jazyce: Dvojitá poetika autorského divadla: Semafor a Studio Ypsilon

Název práce v anglickém jazyce: Two poetics of author's theatre: Semafor and Studio Ypsilon

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Smrčka, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Ina Pišová

Diplomová práce se zaměřila na analýzu poměrně rozsáhlé dramatické tvorby dvou předních scén českého autorského divadla. Cílem práce bylo využít tento vzorek k porovnání rozdílných přístupů autorské tvorby a určit, zda je možné definovat prvky, které jsou společné pro tvorbu obou divadel, a prvky, které tvoří svébytnou poetiku každého divadla. Ve snaze nalézt pevné mantinely pro kvantitativně velmi obtížně zvladatelný materiál práce omezila ve shodě se zadáním poetiku divadla Semafor na tvorbu Jiřího Suchého a poetiku Studia Ypsilon na tvorbu Jana Schmida. Klíčem pro uchopení zkoumané látky se stala periodizace tvůrčích období obou divadel a analýza her charakteristických pro jednotlivá období. Autorka práce se tak zabývala Semaforem perspektivou poetiky her Jiřího Suchého a Studiem Ypsilon perspektivou poetiky her Jana Schmida.

Silnou stránkou práce je stanovená odborná metoda. Diplomantka si v úvodu pokládá výzkumnou otázku, při jejím zodpovídání postupuje systematicky, jednotlivé oddíly strukturuje s jasnou a přehlednou logickou stavbou. Na dobré úrovni je rovněž práce s odbornou literaturou, která vedle souborných přehledových prací zahrnuje jak literárně historické a teatrologické studie, tak také memoáry a archivní materiály. Je evidentní (a projevuje se to v textu diplomové práce), že problematika Studia Ypsilon je v odborné literatuře teoreticky lépe ukotvena; u Semaforu možnost opřít se o precizní teoretické studie zatím chybí. Autorka pro svůj výzkum využila rovněž metodu rozhovoru s oběma autory, což pozitivně přispělo k míře porozumění zkoumaným souvislostem.

Úvodní kapitoly obsahují obecné vymezení autorského divadla v kontextu české kultury od konce 50. let 20. století. Autorka v nich dospívá k uvažování o divadlech malých forem jako specifickém typu autorského divadla příznačném pro 60. léta 20. století. Hry vybrané pro zkoumání jednotlivých období představují reprezentativní vzorek, i když by bylo možné pro preciznější uchopení některých jevů tento výběr rozšířit. Zkoumaný materiál je velmi rozsáhlý – a to jak z hlediska časového (od konce 50. let, respektive od poloviny 70. let do současnosti), tak

z hlediska množství inscenací, které byly součástí repertoáru obou divadel. Pro jeho zvládnutí bylo velmi důležité správné metodologické uchopení, neboť pohled literatury nutí badatele obezřetně se pohybovat v literárněvědné rovině výzkumu a nenechat se rozptýlit šíří dalších inscenačních složek, které jsou divadlu vlastní a které právě u divadel typu Semafor a Studio Ypsilon tvoří bytostnou součást jejich poetiky. Na druhou stranu při zkoumání divadelní tvorby nelze od neliterárních prvků odhlédnout, neboť výsledné dílo není jen útvarem slovesným, ale vzniká vzájemnou symbiózou jednotlivých inscenačních složek.

Autorka při zkoumání poetik obou divadel klade důraz na dramatické texty (jež měla k dispozici), inscenace (a jejich audiovizuální záznamy) a inscenační souvislosti. Východiskem je literárněvědné hledisko a autorka se ptá po textu buď jako základu pro budoucí inscenaci, nebo pozdějšího záznamu již hotové inscenace. Správně si všímá svébytnosti vztahu textu a inscenace v autorském divadle a odlišností, které jsou v daném kontextu příznačné pro tvorbu Semaforu a Studia Ypsilon. Zároveň trefně upozorňuje na podmíněnost dramatické tvorby praktickou potřebou každodenního divadelního provozu.

Na základě provedené analýzy autorka v závěru vymezuje specifickou poetiku obou divadel. Tato kapitola představuje těžiště práce a je zdařilým naplněním cíle stanoveného v úvodu. Méně zřetelně jsou vymezeny specifické poetiky v jednotlivých obdobích, avšak vzhledem k tomu, že nešlo o cíl práce, nýbrž prostředek k jeho dosažení, nepovažuji tuto okolnost za nedostatek. Podrobná analýza proměn poetik obou divadel v různých fázích tvorby by vyžadovala detailní analýzu repertoáru v celé šíři, jeho textových i mimo textových souvislostí, což by značně překračovalo možnosti diplomové práce.

Poetika Semaforu a Studia Ypsilon jako výsledku autorské tvorby Jiřího Suchého a Jana Schmida představuje velmi podnětné a ke zkoumání stále otevřené téma, které zahrnuje obrovskou šíři aspektů a souvislostí. Autorka práce se ho zhostila velmi zdařilým způsobem. Lze ji ocenit právě za to, že se nenechala rozptýlit množstvím materiálu, s nímž se při zpracování tématu setkala, a s metodickou přesností se soustředila na analýzu, která umožnila zodpovězení otázek vytyčených v úvodu práce. Autorka v práci navíc prokázala solidní formulační schopnosti bez závažných gramatických chyb a překlepů.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne

.....

Podpis